ལོའིཟླ ཚེས གལཆེའིགསརའགྱུརཀོང་པོའི་ལོ་གསར་
དགའ་གཏོང་བྱེད།
ཟླ་11ཚེས་16ཉིན་ནི་་་
བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་་་་་་་་་་་
གཅིག་ཡིན་པ་དང་།
“གངས་ལྗོངས་ཀྱི་སྔོ་ལྗང་་་་་
མཛེས་ལྗོངས་ཁུལ”ཉིང་་་་་་་
ཁྲིར་ཀོང་པོའི་ལོ་གསར་་་་་་་་
ཤར་བ་རེད།ཉིང་ཁྲི་གྲོང་་་
ཁྱེར་གྱི་ས་གནས་ཁག་གིས་་་
དུས་ཆེན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་་་
བའི་བྱེད་སྒོ་སྣ་མང་ཕུན་་་་་་་
སུམ་ཚོགས་པོ་སྤེལ་ནས་་་་་་་་
མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་འཚོ་་་་
བར་བཅངས་པའི་སྨོན་་་་་་་་་
འདུན་བཟང་པོ་མཚོན་་་་་་་་་
པར་བྱས་པ་རེད།
འདི་ནི་ཉིང་ཁྲི་གྲོང་་་་་་
ཁྱེར་བྲག་ཡིབ་ཆུས་ཀྱི་ཤང་་་
དང་གྲོང་རྡལ་ཁག་གི་ཞིང་་་
འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱིས་གླུ་་་་
ལེན་གར་འཁྲབ་བྱས་ནས་་་་
ཀོང་པོའི་ལོ་གསར་དགའ་་་་
གཏོང་བྱེད་བཞིན་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་་་་་་་
ནས་ཟླ་11ཚེས་16ཉིན་གནས་ཚུལ་་་་་་་་་་་
འབྱོར་གསལ།ཚེས་14ཉིན།ལྗོངས་ཏང་་
ཨུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཨུ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་
ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་པ་ཅང་ཅེས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་་
རིམས་ནད་སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་་་་་་་་
ལས་དོན་གྱི་ཆེད་དོན་བརྙན་འཕྲིན་ཁ་པར་་
ཚོགས་འདུ་གཙོ་སྐྱོང་གནང་སྟེ།ཏང་ཀྲུང་་་
དབྱང་དང་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་ཐབས་་
ཇུས་བཀོད་སྒྲིག་སྔར་བས་ལག་བསྟར་དོན་་་
འཁྱོལ་དང་།ཧྲུའུ་ཅི་ཝུའུ་དབྱིང་ཅེས་་་་་་་་་་
ལྗོངས་ཏང་ཨུད་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་གྱི་ཚོགས་་
འདུའི་ཐོག་གནང་བའི་བླང་བྱར་གཞིགས་་་་
ཏེ།ནང་འདྲེན་གྲང་ཕྲེང་བཟའ་བཅའ་་་་་་་་
དང་མཐའ་མཚམས་ཀྱི་རིམས་ནད་སྔོན་་་་་་་་
འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་ལས་དོན་སོགས་ལ་་་
ཞིབ་འཇུག་དང་མི་མངོན་པའི་ཉེན་ཁ་་་་་་་་་་
མཐའ་དཔྱོད་བཅས་གནང་བ་དང་འབྲེལ་་་་
གོམ་སྟབས་རྗེས་མའི་ལས་དོན་བཀོད་སྒྲིག་་་
ཀྱང་གནང་བ་རེད།
ཅང་ཅེས།མིག་སྔར་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོར་་་་་
རིམས་ནད་ཤུགས་ཆེན་མཆེད་པ་དང་།
རྒྱལ་ནང་དུ་རིམས་ནད་ཐར་ཐོར་ཐོན་པ་་་་་་
དང་། ནད་རྟགས་མེད་པའི་འགོས་ཁྱབ་་་་་་་
དང་དེ་བཞིན་གྲང་སོས་བཟའ་བཅའ་ནས་་་

ནད་དུག་འགོས་པ་སོགས་ལས་རིམས་ནད་་་
སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་གྱི་དུས་བབ་་་་་་་
ཉིན་རེ་བཞིན་རྙོག་འཛིང་ཆེ་རུ་འགྲོ་བས།
བོད་ཀྱི་རིམས་ནད་སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་་་་་་་
འཛིན་གྱི་གནོན་ཤུགས་ཉིན་བཞིན་ཆེ་རུ་་་་་་་
ཕྱིན་ཡོད།རིམ་པ་ཁག་དང་སྡེ་ཚན་ཁག་་་་་་
གིས་རིམས་ནད་སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་་་་་་་་་་་
འཛིན་ཡག་པོ་བྱེད་པ་དེ་མི་དམངས་མང་་་་་་
ཚོགས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་བདེ་ཐང་དང་སྤྱི་པའི་བདེ་
འཇགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་།
དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་་་
སྔོན་འགྲོ་དང་རྨང་གཞི་ཡིན་པར་ངོས་་་་་་་་་་
འཛིན་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ།བག་མེད་ལྷོད་་་
གཡེང་དང་སྟབས་ལེགས་ཡོང་རེ་གཏན་་་་་་་་
ནས་མི་བྱེད་པ་དང་།མི་མངོན་པའི་ཉེན་་་་་
ཁར་ངོས་འཛིན་གང་ལེགས་བྱེད་པ་དང་་་་་་་
སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་ལ་ལྷོད་གཡེང་་་
གཏན་ནས་མི་ཤོར་བ་བྱས་ནས།ངེས་པར་་
དུ་རྒྱུན་མཐུད་སྲ་བརྟན་གྱི་རིམས་འགོག་་་་་་་
གྲུབ་འབྲས་ལ་བརྟེན་ཏེ“སྲུང་སྐྱོང་་་་་་་་་་་་་་
གཉིས”ཐུབ་པ་བྱེད་ལུགས་མཚོན་པར་བྱེད་
དགོས་ཞེས་བསྟན་གནང་བ་རེད།
(དཔའ་མོས་བསྒྱུར།པ་བསོད་ཀྱིས་་་་་
ཞུས)

1956ལོར་ང་རང་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ཨུ་ལྷན་རྩ་་་་་་་་་་་་་་
འཛུགས་པུའུ་རུ་ལས་ཀར་ཞུགས་པ་ཡིན།ང་རང་གི་བོད་ཡིག་་
རྨང་གཞི་ཡག་པོ་མེད་པས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སློབ་ཆུང་གཉིས་པའི་
ལོ་རིམ་གཉིས་པར་བོད་ཡིག་སྦྱོང་བར་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་བྱུང་།
ལོ་གཅིག་སོང་རྗེས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་བོད་རིགས་ལས་་་་་་་
བྱེད་པའི་སློབ་གྲྭར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བསྐྱོད་པ་ཡིན།
1959ལོར་ང་རང་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ཚན་པ་ཞིག་ཏུ་
སྐད་སྒྱུར་བྱེད་པར་བཏང་བྱུང་།ཟླ་འགའ་སོང་རྗེས།ངས་་་་་་་
འགོ་ཁྲིད་ལ་མུ་མཐུད་སློབ་གྲྭར་བསྐྱོད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་་་་་་་་་་
གནས་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞུས་པ་ཡིན།འགོ་ཁྲིད་
ཀྱི་མོས་མཐུན་ཐོབ་རུང་།ཉིན་གཉིས་པར“སང་ཉིན་ཞོགས་པ་
ལྷ་སའི་ཟམ་ཆེན་དུ་དམག་སྤྱོད་རླངས་འཁོར་བསྡད་ནས་མལ་་་
གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་དམག་དོན་དོ་དམ་ཨུ་ལྷན་དུ་འབྱོར་ཐོ་་་་་་་་་་
འགོད་པར་འགྲོ་དགོས་པའི”བརྡ་ཐོ་འབྱོར་བྱུང་།
མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་དམག་དོན་དོ་དམ་ཨུ་ལྷན་དུ་ངས་
མུ་མཐུད་སྐད་སྒྱུར་གྱི་ལས་ཀ་བྱས་པ་དང་སྐབས་འགར་འཕྲིན་་
སྤེལ་བའི་ལས་ཀའང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
ཐེངས་ཤིག་ང་རང་རུ་ཐོག་ཤང་ལ་འཕྲིན་ཡིག་སྐྱེལ་བར་་་་་
འགྲོ་སྐབས་རྦད་དེ་ཐང་ཆད་བྱུང་།སྐབས་དེར་དམག་དོན་དོ་་
དམ་ཨུ་ལྷན་གྱི་དབྱང་ཀྲུའུ་རེན་གྱིས་སེམས་ཁུར་ཆེན་པོས་ང་ལ
“གཞོན་པ་ཐང་ཆད་སོང་ངམ།ལས་ཀ་གང་འདྲ་འདུག་གམ།
ཕྱིན་ཆད་འཆར་གཞི་གང་ཡོད་དམ”ཞེས་དྲིས་བྱུང་།
ཐེངས་འདིའི་གླེང་མོལ་བྱས་ནས་ཅུང་མ་འགོར་བར་་་་་་་་་་་
དབྱང་ཀྲུའུ་རེན་གྱིས་ང་ཁོང་གི་གཞུང་ལས་ཁང་དུ་སྐད་བཏང་་
ནས་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་ཆོག་མཆན་ཐོབ་པ་བརྒྱུད།ཀྲུང་དབྱང་་་་་་་་
སྲིད་ཁྲིམས་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་གྲྭར་སློབ་སྦྱོང་ལ་འགྲོ་ཆོག་པའི་་
མོས་མཐུན་བྱས་བྱུང་།
1959ལོའི་ཟླ་9པར་ང་རང་ཀྲུང་དབྱང་སྲིད་ཁྲིམས་ལས་་་་
བྱེད་པའི་སློབ་གྲྭར་བསྐྱོད་པ་ཡིན།སྐབས་དེར་འཛིན་གྲྭ་་་་་་་་་་་་
གསུམ་པར(འཛིན་གྲྭ་དང་པོ་མཐོ་རིམ་སློབ་འབྲིང་དང་་་་་་་་་་་་་་
མཚུངས་པ་དང་།འཛིན་གྲྭ་གཉིས་པ་དམའ་རིམ་སློབ་འབྲིང་་་
དང་མཚུངས་པ།འཛིན་གྲྭ་གསུམ་པ་སློབ་ཆུང་དང་མཚུངས་་་་
པ) བགོས་པ་དང་སློབ་དེབ་སྤྲད་རྗེས་སློབ་ཚན་གྱི་ནང་དོན་་་་་་
ཚང་མ་ངས་ཤེས་ཀྱི་འདུགདེར་བརྟེན།ང་ཤིས་ཏན་ཁྲོམ་་་་་་་་་
རར་སོང་ནས་ཚིག་མཛོད་ཉོས་ཏེ་རང་སྦྱོང་བྱས་པ་ཡིན།

རྒྱུགས་ཐེངས་དང་པོ་ལེན་སྐབས་ངས་སྐར་
མ་བརྒྱ་བཏང་ནས་འཛིན་གྲྭའི་ཨང་དང་་་་་
པོ་བླངས་པ་ཡིན།
དེ་ནས་དགེ་རྒན་གྱིས་འཛིན་གྲྭ་དང་་་
པོའི་རྒྱུགས་ཤོག་ང་ལ་སྤྲད་ནས་རྒྱུགས་་་་་་་་
བླངས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་སྐར་མ་47ལས་བཏང་མ་ཐུབ་རུང་།
སློབ་གྲྭས་ང་འཛིན་གྲྭ་དང་པོར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་བརྡ་་
ཐོ་བཏང་བྱུང་།རང་ཉིད་ཀྱི་རྨང་གཞི་ཞན་པས་སློབ་ཚན་གྲོལ་
རྗེས་རྟག་ཏུ་ཉེ་འགྲམ་གྱི་སློབ་གྲོགས་ཚོར་སྐད་ཆ་མང་པོ་འདྲི་་་་་
ཡི་ཡོད།ངས་ད་དུང་ལག་འཁྱེར་གློག་བཞུ་ཉོས་ནས་དགོང་མོ་་
གློག་བསད་རྗེས་ཉལ་ཁྲིའི་ཐོག་ཆུ་ཚོད་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་་
རང་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།སློབ་ཐོན་རྒྱུགས་ལེན་སྐབས་ངས་་་་་་་་་་་་
འཛིན་གྲྭ་ཡོངས་ཀྱི་ཨང་ལྔ་པ་བླངས་པ་ཡིན།
སློབ་གྲྭ་འགྲིམ་རིང་རྒན་ཀྲའོ་ཏེ་ཀྲེན་དང་ཡུས་ཧུང་བཟའ་་
ཚོ་གཉིས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ང་ཁོང་ཚོའི་ཁྱིམ་དུ་ཟ་མ་བཟའ་བར་་་་་་་་་
སྐད་གཏོང་གི་ཡོད།ངའི་དྲན་གསལ་ལ་ཐེངས་དང་པོ་ཁོང་་་་་་་
ཚོའི་ཁྱིམ་ལ་ཟ་མ་ཟ་བར་སྐྱོད་སྐབས་ང་རང་ཁ་སྐྱེངས་ནས་་་་་་་་་
ཐུར་མའང་ཇི་ལྟར་འཛིན་དགོས་པ་ཤེས་ཀྱི་མིན་འདུགསྣང་་་་་
ཚུལ་དེ་ཁོང་ཚོས་མཐོང་མ་ཐག་ང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་་་་་
བཤད་པ་དང་ངའི་སློབ་སྦྱོང་དང་འཚོ་བའི་ཐད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་་
ལ་སེམས་ཁུར་བྱས་ནས་ངའི་སེམས་ལྷོད་དུ་བཏང་བྱུང་།དགེ་་
རྒན་ཚོའི་ཐུགས་ཁུར་དང་བྱམས་བརྩེ་ལས་ངས་མི་རིགས་ཁག་་་
གི་སྤུན་ཟླ་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ལྟར་བརྩེ་བའི་མྱོང་ཚོར་བྱུང་།
1962ལོར་ཀྲུང་གོ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཛ་དྲག་ཏུ་་་་་་་་་
ཕྱིན་པས་ང་རང་སྔ་སྣུར་དུ་སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོན་ཏེ་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་སྤྱི་་
བདེ་ཁྲུའུ་རུ་ལས་བགོས་བརྒྱབ་བྱུང་།ལོ་གཉིས་པར་སློབ་གྲྭ་ཆེ་
མོ་བ་ལིན་ཧུང་ནན་ལས་ཁུངས་སུ་ལས་བགོས་བརྒྱབ་པ་དང་རྩ་
འཛུགས་ཀྱིས་ཁོང་བོད་དུ་ཡོང་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་བོད་་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱུས་མངའ་མེད་པས།ང་གཉིས་ཉལ་ཁང་་་་་་་
གཅིག་ཏུ་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་ངས་ཁོང་གི་འཚོ་བར་ལྟ་རྟོག་བྱེད་
ཞོར་དུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་སློབ་དགོས་པའི་བླང་བྱ་་
བཏོན་བྱུང་།ཐེངས་ཤིག་ངས་ཁོང་ལ་ལུག་ཤ་སྐམ་པོ་ཟ་སྟངས་
བསླབས་པ་དང་ཁོང་གིས་གད་མོ་དགོད་བཞིན་དུ་ལུག་ཤ་ཟ་་་་་་
སྐབས་ཁོང་གི་སྨ་ར་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་འདུག་པས།ཕྱིས་་
སུ་ང་ཚོས་ཁོང་ལ“སྨ་ར་ཆུང་ཆུང”ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད།
ལས་དོན་བསྒྲུབས་རྗེས་ང་ཚོའི་དབར་གྱི་བརྩེ་བ་སྔར་་་་་་་་
བས་ཇེ་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ཞིང་།ཐེངས་ཤིག་ལྷོ་བྲག་རྫོང་ནས་ཡིན་་་
པའི་བཙོན་པ་གཉིས་བཙོན་ཁང་ནས་བྲོས་པས་གོང་རིམ་གྱིས་་
ང་དང་ལིན་ཧུང་ནན་ལ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་་

བཏང་། ང་ཚོས་རྗེས་འདེད་བྱས་པ་མཐོང་སྐབས་བྲོས་བྱོལ་་་་་
ཉེས་ཅན་གྱིས་རང་འགུལ་ངང་གྲ་ནང་རྫོང་དུ་རང་ཉེས་ངོས་་་་
ལེན་ཞུ་བར་བསྐྱོད།འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ཧ་མ་གོ་བར་ལྷོ་བྲག་་་་་་་
རྫོང་བར་དུ་རྗེས་འདེད་བྱས་རྗེས་གཞི་ནས་གོང་རིམ་ནས་ང་་་་
ཚོ་ཕྱིར་ལོག་དགོས་པའི་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་བྱུང་།ལམ་བར་དུ་
ང་ཚོའི་རྟ་བརླགས་པས་རྐང་ཐང་མར་འགྲོ་དགོས་བྱུང་བ་དང་
བསིལ་གོས་གྱོན་ནས་གངས་རི་བརྒལ་བ་དང་།བྱེ་མ་འདྲེས་་་་
པའི་རྩམ་པ་ཟ་བ།གངས་ཆུ་བཏུང་ནས་སྐོམ་པ་སེལ་བ་་་་་་་་་་་་
བཅས་བྱས་པས་བོད་རྒྱའི་བརྩེ་སེམས་དང་།སྤུན་གྲོགས་ཀྱི་་་་་
བརྩེ་དུང་།མི་རིགས་ཀྱི་བརྩེ་སེམས་བཅས་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་་་་་་་་
ཚོར་བྱུང་།
1965ལོར་ང་རང་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་སྤྱི་བདེ་ཁྲུའུ་ཡི་ཁོའོ་ཀྲང་་་་
གཞོན་པར་གནས་སྤར་བྱས་བྱུང་།1970ལོར་ལྷུན་རྩེ་རྫོང་དུ
“ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་མཁོ་སྒྲུབ་པུའུ”དང“རྒྱལ་་་་
ཁབ་ལ་རྒྱབ་གཏོད་རྩ་འཛུགས”ཞེས་པར་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་ལས་་
འགན་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་རྗེས།ཡིག་རྒྱུགས་བླངས་པ་བརྒྱུད།ང་
རང་ཀྲུང་དབྱང་མི་དམངས་ཀུན་ཁྱབ་རླུང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས་་་་
སུ་ལས་ཀ་བྱེད་པར་བཏང་།སྐབས་དེ་དུས་ང་ཚོའི་ལས་རོགས་
ནང་རྒྱ་རིགས་དང་།བོད་རིགས།མན་ཇུ་རིགས་སོགས་ཡོད་་་
པས་ཚང་མ་འཆམ་མཐུན་མཉམ་གནས་བྱུང་ཡོད།ཕྱིས་སུ་རྩ་་་
འཛུགས་ཀྱིས་ང་དང་བཟའ་ཟླ་གཉིས་ས་ཆ་ཁག་གཉིས་ལ་འཚོ་་
བ་སྐྱེལ་བའི་གནད་དོན་ལ་བསམ་གཞིག་བྱས་ནས་ང་རང་བོད་་
དུ་ལས་སྒྱུར་བྱས་བྱུང་།

ང་འདི་ལོ་ལོ་77ཡིན།1956ལོར་ལས་ཀར་ཞུགས་ཏེ་ལོ་་་་
50ལྷག་ཙམ་ལས་ཀ་བྱས་རྗེས་2006ལོར་རྒན་ཡོལ་ཞུས་པ་ཡིན།
ལོ་དེ་དག་རིང་ང་ལ་མྱོང་ཚོར་ཟབ་མོ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི“བོད་དུ་་་་་
མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་ཁ་བྲལ་ཚེ་ལས་དོན་གང་ཡང་སྤེལ་མི་
ཐུབ”ལས་ཀ་བྱེད་རིང་།བོད་རིགས་ཀྱི་ལས་རོགས་དང་རྒྱ་་་་་་་་
རིགས་ཀྱི་ལས་རོགས་དབར་མཐུན་སྒྲིལ་དམ་ཟབ་ཡོད་པས་་་་་་་་
ཚང་མ་ཕན་ཚུན་འཆམ་པོ་ཡོད།ཚང་མས་ཐུན་མོང་ཐོག་་་་་་་་་་་
མཐུན་སྒྲིལ་འབད་འཐབ་བྱས་པར་བརྟེན་བོད་ལ་ད་ཆའི་གྲུབ་་་
འབྲས་ཐོབ་ཡོད།ཚང་མས་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་དེ་་་
མུ་མཐུད་རྒྱུན་འཛིན་བྱས་ནས་མཐུན་སྒྲིལ་རྡོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་་་
དང་འབད་འཐབ་ཧུར་ཐག་བྱས་ཏེ་བོད་འདི་ཉིད་དེ་བས་་་་་་་་་་་
མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་་་་་་་
ནས་ཟླ་11ཚེས་16ཉིན་གནས་ཚུལ་་་་་་་་་་་
འབྱོར་གསལ།གསར་འགོད་པར་རང་་་་་་་
སྐྱོང་ལྗོངས་ཚོང་དོན་ཐིང་ནས་ཤེས་རྟོགས་་་
བྱུང་བར། བསྡོམས་རྩིས་རགས་ཙམ་བྱས་་་་
པར་གཞིགས་ན།2020ལོའི“བཅུ་གཅིག་་་
ཟུང་གི་ཟོག་ཉོའི་དུས་ཆེན”（ཟླ་11ཚེས་1
ཉིན་ནས་11བར）རིང་བོད་ཀྱི་དྲ་ཐོག་སིལ་་
ཚོང་དངུལ་འབོར་སྒོར་དུང་ཕྱུར་4.22ཟིན་་
པ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་29.55%འཕར་བ་
དང་། དེའི་ནང་དངོས་རྫས་རིགས་ཀྱི་སིལ་་
ཚོང་དངུལ་འབོར་སྒོར་དུང་ཕྱུར་3.42ཟིན་་
པ་དེས་དྲ་ཐོག་སིལ་ཚོང་དངུལ་འབོར་་་་་་་་་་
ཡོངས་ཀྱི་81.02%ཟིན་པ།ཞབས་ཞུའི་་་་་་
རིགས་ཀྱི་དྲ་ཐོག་སིལ་ཚོང་དངུལ་འབོར་་་་་་་

སྒོར་དུང་ཕྱུར་0.8ཟིན་པ་དེས་དྲ་ཐོག་སིལ་་
འཚོང་དངུལ་འབོར་ཡོངས་ཀྱི་18.98%
ཟིན་པ་བཅས་རེད།
“བཅུ་གཅིག་ཟུང་གི་ཟོག་ཉོའི་དུས་་་་་་་
ཆེན”རིང་བོད་ཀྱི་ཞིང་ཟོག་ཐོན་རྫས་ཀྱི་དྲ་་་
ཐོག་སིལ་ཚོང་དངུལ་འབོར་སྒོར་དུང་ཕྱུར་་་
0.75ཟིན་པ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་་་་་་་་་་་་་་
21.75%འཕར་བ་དང་། སྣ་ཁ་ཁག་གི་་་་་་་་
ཁྲོད་སྔོ་སྨན་དང་།ཤིང་ཏོགཤ་རིགས་་་་་་་
བཅས་མདུན་གྱི་ཨང་གསུམ་པར་སླེབས་་་་་་་་
ཤིང་།དྲ་ཐོག་སིལ་ཚོང་དངུལ་འབོར་སྒོར་་
དུང་ཕྱུར་0.69དང་། སྒོར་དུང་ཕྱུར་0.02
སྒོར་དུང་ཕྱུར་0.01བཅས་ཟིན་པ་དེའི་ནང་
དབྱར་རྩྭ་དགུན་འབུ་དང་།ཁ་ཆེ་ཤ་སྐམ།
བེ་ཤ་བཅས་བྲིན་ཁ་རྒྱུག་ཤོས་ཡིན་པ་རེད།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་་་་་་་
ནས་ཟླ་11ཚེས་16ཉིན་གནས་ཚུལ་་་་་་་་་་་
འབྱོར་གསལ།“སྨན་བཅོས་འགན་སྲུང་་་་
སྐར་ཁུང་གི་འགྲོ་ལུགས་སྟབས་བདེ་བ་དང་་
ལས་དོན་མི་སྣའི་ལས་སྒོ་བྱང་ཆུབ་པས།
ངས་ཟླ་ཕྱེད་ནང་སྨན་ཁང་དུ་ཞག་སྡོད་བྱས་
པའི་སྨན་རིན་རྩིས་ཞུ་ཐུབ་ནས་ཁྱིམ་ཚང་གི་
ཁུར་པོ་ཡང་དུ་ཕྱིན་སོང”ཉིན་ཤས་གོང་ལྷ་་་
ས་རིམ་གསུམ་སྲིད་དོན་ཞབས་ཞུའི་ཚོམས་་་
ཆེན་སྨན་བཅོས་འགན་སྲུང་ལས་དོན་སྐར་་་
ཁུང་དུ་གྲོང་མི་ལི་ཝེ་ཡུང་གིས“དམངས་ཀྱི་་་
བྱ་བ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་བསྒྲུབས་་་་་་་
ནས་དཀའ་གནད་བསལ་བས་བཀའ་དྲིན་་་་
མཚོ་ལས་ཟབ”ཅེས་བྲིས་པའི་གོས་དར་་་་་་་་་
ཞིག་སྐར་ཁུང་གི་འགན་འཁུར་བ་ལུའུ་ཀང་་
ལ་སྤྲད་དེ།ཁོང་ཚོའི་འགྲོ་ལུགས་སྟབས་་་་་་་
བདེ་བ་དང་།ལས་སྒོ་བྱང་ཆུབ་པ།ལས་་་་་
ཀའི་འགན་སེམས་ཆེ་བ་བཅས་ལ་བསྔགས་་་
བརྗོད་བྱེད་སེམས་མཚོན་པར་བྱས་པ་རེད།
གསར་འགོད་པར་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་་་་་་་
བར། འདི་ལོའི་ཟླ་4ཚེས་13ཉིན་ནས་་་་་་་་་་
བཟུང་རིམ་གསུམ་ཞབས་ཞུའི་ཚོམས་ཆེན་་་་
དུ་བཅའ་སྡོད་བྱས་པ་ནས་བཟུང་།སྨན་་་་་་
བཅོས་འགན་སྲུང་གི་ལས་དོན་སྐར་ཁུང་་་་་་་

གིས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་སྟངས་ལེགས་སུ་་་་་་་་
དང་འགྲོ་ལུགས་གཉེར་སྟངས་སྟབས་བདེ་་་་
རུ་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་དེ།
སྨན་བཅོས་འགན་སྲུང་ཆ་འཕྲིན་མ་ལག་་་་་་་
འཛུགས་མགྱོགས་སུ་གཏོང་བ་དང“དྲ་སྦྲེལ
+སྨན་བཅོས་འགན་སྲུང”ལ་སྐུལ་འདེད་་་་་་་
ཧུར་ཐག་བཏང་བས། སྨན་བཅོས་འགན་་་་
སྲུང་གི་སྲིད་དོན་ཞབས་ཞུའི་ལས་སྒྲུབ་ཁག་་
དྲ་སྦྲེལ་གྱི་དུད་སྣེ་དང་སྒུལ་བདེའི་དུད་སྣེར་
ཁྱབ་གདལ་ཐུབ་ནས“དྲ་ཐོག་ཏུ་གཉེར་་་་་་་་་
རྒྱུ”མངོན་འགྱུར་བྱུང་སྟེ།ཞབས་འདེགས་་
ཞུ་ཡུལ་དུ་ལས་ཕྱོད་ཆེ་ལ་སྟབས་བདེ་བའི་་་་་
སྨན་བཅོས་འགན་སྲུང་གི་ལས་དོན་སྒྲུབ་་་་་་་
བཞིན་ཡོད།དེ་དང་དུས་མཚུངས་སྨན་་་་་་་་
བཅོས་འགན་སྲུང་གི་ལས་དོན་སྐར་ཁུང་་་་་་་
གིས་མང་ཚོགས་ཚོར་སྲིད་དོན་ཞབས་ཞུ་་་་་་་
སྒྲུབ་པར་མཁོ་བའི་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་་་་་་་
སྟབས་བདེ་རུ་བཏང་སྟེ།དྲ་གཅིག་ཀུན་་་་་་་
གཉེར་དང་།ས་ཚིགས་གཅིག་ཏུ་ཚང་མ་་་་་་
གཉེར་བ།གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུ་་་་་་་
མངོན་འགྱུར་གང་ཐུབ་ཡོང་བ་བྱས་པས།
ལས་ཕྱོད་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་མ་ཟད།མང་ཚོགས་
ཡར་རྒྱུག་མར་རྒྱུག་ཐེངས་མང་བྱེད་མི་་་་་་་་་་
དགོས་པ་བྱུང་ཡོད།

བརྗེདཔརདཀའབའིམིརིགསཀྱིབརྩེབདང དགེསློབཀྱིབརྩེདུངའཐབགྲོགསཀྱིབརྩེསེམསའདི་ནི་བློ་བཟང་དཀོན་མཆོག་གིས་དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་ལ་ལྟ་བཞིན་པ།

（དེ་བས་མང་བའི་་་་་
ནང་དོན་ཤེས་འདོད་ན་་་་་

རྩ་གཉིས་ཨང་རྟགས་འདི་
བཤེར་རོགས）

བོད མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་སྐོར་གླེང་བ། ་སྐྱོད་པ་
རྒན་གྲས་ཀྱིས། བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་ཁང་།བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་རིགས་ལས་དོན་ཨུ་ལྷན།

མི་སྣ་ངོ་སྤྲོད།
བློ་བཟང་དཀོན་མཆོགཕོ།བོད་རིགས།བོད་ལྗོངས་གོང་་་་་
དཀར་བ། 1943ལོར་སྐྱེས།1956ལོར་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ཨུ་་་་་
ལྷན་རྩ་འཛུགས་པུའུ་རུ་ལས་ཀར་ཞུགས།1962ལོའི་ཟླ་1ཚེས་19
ཉིན་ཀྲུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་ནང་ཞུགས།ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སློབ་ཆུང་་་་་
གཉིས་པ་དང་།བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་
སློབ་གྲྭཀྲུང་དབྱང་སྲིད་ཁྲིམས་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་གྲྭ་བཅས་སུ་་་་་་་་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མྱོང་།བོད་ལྗོངས་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ཚན་པ་ཞིག་་་་་
དང་།ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་བདེ་ཅུས།ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་སྤྱི་བདེ་ཁྲུའུ།ཀྲུང་
དབྱང་མི་དམངས་ཀུན་ཁྱབ་རླུང་འཕྲིན་ལས་ཁུངས།ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་་་
ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་།ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་སྲིད་གྲོས་སོགས་ཚན་པར་སྔ་རྗེས་སུ་
ལས་ཀ་བྱས།2006ལོར་ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་གཞོན་་་་་
པའི(ས་ཁུལ་རིམ་པ་རྒན་པ)ལས་གནས་ནས་རྒན་ཡོལ་ཞུས་པ་དང་་་
ད་ཆ་ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་སྣེ་གདོང་ཆུས་རྩེད་ཐང་གྲོང་རྡལ་དུ་བདེ་སྐྱིད་་་
ལྡན་པའི་ཚེ་མཇུག་སྐྱེལ་བཞིན་ཡོད།

ཅང་ཅེས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རིམས་ནད་སྔོན་འགོག་དང་ཚོད་འཛིན་ལས་དོན་གྱི་ཆེད་དོན་བརྙན་འཕྲིན་ཁ་པར་ཚོགས་
འདུ་གཙོ་སྐྱོང་གནང་བ།

“བཅུ་གཅིག་ཟུང་གི་ཟོག་ཉོའི་དུས་ཆེན”རིང་རང་ལྗོངས་ཀྱི་དྲ་ཐོག་སིལ་ཚོང་དངུལ་འབོར་སྒོར་དུང་ཕྱུར་4ལྷག་ཙམ་ཟིན་པ།

འགྲོ་ལུགས་གཉེར་སྟངས་སྟབས་བདེ་བས་མང་ཚོགས་ལ་ཕན་པ་ཐོབ་པ།ལྷ་ས་སྲིད་དོན་ཞབས་ཞུའི་ཚོམས་ཆེན་གྱིས་མང་ཚོགས་ལ་སྟབས་བདེའི་སྨན་བཅོས་
འགན་སྲུང་གི་ལས་དོན་སྒྲུབ་པ།